

การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงาน ของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด Participation of the Members of Community Justice Network in Work Performance of Roi-et Behaviour Control Office

เกษร ทะวิล¹ สมเกียรติ เกียรติเจริญ² วิทยา เจริญศิริ³ และวัชรินทร์ สุทธิชัย⁴

Kason Tawila,¹ Somkiet Kietjareon,² Witaya Charoensiri³ and Watcharin Sutthisai⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จำนวน 234 คน และผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อำเภอเมืองและอำเภอเสลภูมิ เป็นแบบโควตา กล่าวคือ แบ่งการเก็บอำเภอละ 117 คน เท่าๆ กัน จากนั้นได้ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยนำรายชื่อของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนทั้งหมดลงในกล่องแล้วทำการหยิบขึ้นทีละรายชื่อ จนครบจำนวน กรณีถ้ารายชื่อผู้วิจัยจะหยิบใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน และพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน และด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายและแผนงาน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอ แตกต่างกัน พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินการไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ อาจารย์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ อาจารย์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รับต้นฉบับ 29 กันยายน 2552 รับตีพิมพ์ 2 ตุลาคม 2552

Keywords : Participation, Justice Network, Behavior Control Office

บทนำ

กระทรวงยุติธรรมเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง มีการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านกฎหมาย แบ่งส่วนราชการออกเป็นกรมต่างๆ ได้แก่ สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และกรมคุมประพฤติ

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ปฏิบัติภารกิจหลัก คือ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยระบบบังคับรักษา นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และป้องกันสังคมให้ปลอดจากอาชญากรรม วัตถุประสงค์หลักของกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดนั้นคือเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติ กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ในขณะเดียวกันพนักงานคุมประพฤติ ผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษาวิเคราะห์ ถึงสภาพปัญหาของผู้กระทำผิดในแต่ละราย เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูตามวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้ที่กระทำผิดในแต่ละรายนั้น โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา เช่น หลักการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ การฝึกทักษะในการดำเนินชีวิตตลอดจนการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาและให้คำปรึกษาคอบครัวควบคู่กันไป หลังจากนั้นอาจมีการพัฒนาต่อด้วยการฝึกอาชีพหรือให้การศึกษาต่อ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการสร้างโอกาสที่ดีให้แก่เยาวชนผู้ถูกคุมความประพฤติที่จะพัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ โดยมีระยะเวลาในการคุมประพฤติตามกฎหมาย ระหว่าง 1-3 ปี และมีการดูแลภายหลังพ้นคุมประพฤติแล้ว (After care) อีก 1 ปี ซึ่งในการดำเนินการแก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ผ่านมาด้วยแนวคิดดังกล่าวพบว่า มีผู้ถูกคุมประพฤติจำนวนหนึ่งที่ผ่านกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูแล้วในเบื้องต้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สามารถเป็นแบบอย่าง

ที่ดีแก่เยาวชนอื่นๆ ในชุมชนที่กำลังเป็นกลุ่มเสี่ยง มิให้ต้องเข้าสู่กระบวนการกระทำความผิด (กรมคุมประพฤติ, 2548 : 48)

การสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในสังคม เป็นภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งของกระทรวงยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในทุกพื้นที่และทุกระดับ แต่ภารกิจดังกล่าวหากรัฐเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวคงไม่สามารถบรรลุผลอย่างยั่งยืนได้ หัวใจสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินการดังกล่าวจึงอยู่ที่คนในชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดได้สัมผัส มีส่วนได้ส่วนเสียกับความยุติธรรม ความเป็นธรรม และความสงบสุขในชุมชนนั้นๆ ได้มีโอกาสและมีช่องทางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง โดยมีโอกาสในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และร่วมรับประโยชน์การแก้ปัญหาร่วมกันในลักษณะของการเป็น “หุ้นส่วน”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกำลังคนที่สำคัญในการดำเนินงานควบคู่ไปกับพนักงานคุมประพฤติ โดยปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคุมประพฤติ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นแนวร่วมของกระทรวงยุติธรรมในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น กับผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ หรือต้องการคำแนะนำเบื้องต้นทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เข้ามามีส่วนร่วมกับพนักงานคุมประพฤติในการไกล่เกลี่ยลดข้อพิพาทขัดแย้งในชุมชน เข้ามามีบทบาทป้องกันอาชญากรรมในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งข่าว แจ้งเบาะแสทางคดีอาญา เข้ามามีส่วนร่วมในการให้โอกาส แก้ไขฟื้นฟู ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้กระทำผิด

แต่เนื่องจากในปี 2550 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่มากนัก เช่นในการประชุมแต่ละครั้งจะมีสมาชิกเครือข่ายเข้าร่วมประชุมในด้านการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการร่วมการตัดสินใจ

ด้านการปฏิบัติตามนโยบาย และด้านการร่วมนติดตาม ประเมินผล ไม่เกินหนึ่งหน้ทุกครั้ง (รายงานของสำนักงาน คุมประพฤติ, ๒๕๕๐) เมื่อสถานการณ์ปรากฏดังกล่าวอาจ มีผลทำให้การปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรม ชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดด้านการมีส่วนร่วมไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรจะเป็น

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิก เครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของสำนักงาน คุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจะได้เป็นแนวทางใน การวางแผน และส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายยุติธรรม ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และพัฒนาประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ดี ยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ยุติธรรมชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อำเภอ แตกต่างกัน ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการ มีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการ ดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมใน การดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อการศึกษาระดับการ มีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จังหวัด ร้อยเอ็ด ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษามีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ตามกรอบแนวความคิดของ ประมาณ ตันติกุล (๒๕๓๘: ๑๗) และของ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (๒๕๒๖:๕๓) ใน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้าน การมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาด้าน การมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้าน การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิก เครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๕๖๐ คน (สถิติของ สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ปี พ.ศ. ๒๕๔๙)

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ สมาชิก เครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๕๖๐ คน มาคำนวณ หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีคำนวณตามสูตร Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง ๒๓๔ คน ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่ม วิจัยในการศึกษาเป็นแบบโควตาอำเภอละเท่าๆ กัน กล่าวคือ อำเภอเมือง จำนวน ๑๑๗ คน อำเภอเสลภูมิ จำนวน ๑๑๗ คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) คือ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.1.4 อำเภอ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 560 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน (Taro Yamane, 1973 : 727)

เครื่องมือการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อำเภอ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของ

สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 6 ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและตำราต่างๆ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดกรอบแนวความคิด และเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำไปใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครบถ้วน ครอบคลุม ทั้งเนื้อหาภาษา และรูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงนำเอาร่างแบบสอบถาม ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ อีกครั้งเพื่อขอความเห็นชอบ

2.5 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม

ครีสะเกาา, 2545: 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ 0.910 (Item-total correlation) เลือ้าข้อที่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 20 ข้อ

2.6 จัดพิมพ์แบบสมบูรณ์และนำไปใช้กับข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยในครั้งนี้
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปประสานกับประธานสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้วิจัย และให้การอบรมในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่เดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม 2551
4. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนจากเครือข่ายยุติธรรมชุมชนทันเวลาที่กำหนด แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ยุติธรรมชุมชน สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิก
เครือข่ายยุติธรรมชุมชน สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัด
ร้อยเอ็ด โดยใช้ t -test (Independent samples) และ
F-test (One-way ANOVA)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน สำนักงานคุมประพฤติ
จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การบรรยายวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจง
ความถี่จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่พบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นชาย มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
2. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน และด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายและแผนงาน
3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และอำเภอ ที่แตกต่างกันผลการวิจัยพบว่า ทั้งรายด้าน และโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอำเภอ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับทราบ ปัญหาและสาเหตุร่วมกับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไข้ปัญหา กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรนำเอาข้อเสนอแนะรูปแบบวิธีการแก้ไข้ปัญหาผู้กระทำผิดจากสมาชิกเครือข่ายในแต่ละชุมชนให้มาก เพราะสมาชิกเครือข่ายอยู่กับชุมชนจึงรู้ถึงวิธีการแก้ไข้ปัญหาในแต่ละพื้นที่

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรเอาปัญหาที่สมาชิกเครือข่ายได้นำเสนอมาจัดทำเป็นนโยบายและแผนงานทั้งหมด

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายหรือแผนงาน กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้สมาชิกเครือข่ายเป็นผู้คัดเลือกกิจกรรมใดที่จะทำก่อนและกิจกรรมใดจะทำทีหลังในชุมชนของตนเอง

4.5 ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้สมาชิกเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกกิจกรรมตามนโยบายเพื่อจะได้ดูแลผู้ถูกคุมประพฤติที่เป็นคนในชุมชนของตนเอง

4.6 ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการติดตามและประเมินผลทุกเดือนและต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สมมติฐานการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ระดับปานกลาง ผลการวิจัย

พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับ แสงนภา ทองวิทยา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยเชิงจิตที่ส่งผลให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า อายุ การศึกษา ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ภูมิลำเนาที่อยู่อาศัย อาชีพ รายได้ การได้รับข่าวสารการพัฒนาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ ปาลชนิด วรวัธ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหญิงในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพแต่งงาน มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้ง 6 ด้าน ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมแล้วสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหญิงมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จุฑามาศ ศรีสิริพรพันธ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก และพบว่าความสัมพันธ์ข้อมูลทั่วไปด้านเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสัมพันธ์ข้อมูลทั่วไปด้านอายุ การศึกษา ภูมิลำเนาอาศัย สถานภาพสมรส อาชีพ การพูดคุยกันในรอบครัว และช่องทางรับรู้ข่าวสาร

การดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ ดวงเดือน จุลกรานต์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศึกษากรณี กพสม. ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า กพสม. เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับปานกลาง โดยที่ กพสม. ของตำบลบางพระมีส่วนร่วมมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ กพสม. ตำบลหนองขาม สำหรับสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านพบว่า ยังอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน และจากการศึกษา ยังพบอีกว่า กพสม. ที่รับข่าวสารทางสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน รวมทั้ง กพสม. ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่า จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ กพสม. ที่รับรู้สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สาเหตุที่การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนให้ความสำคัญในด้านดังต่อไปนี้มาก

1. ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ
2. ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไข
3. ด้านการมีส่วนร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน
4. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ซึ่งปรากฏตามผลวิจัย

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอ พบว่า

2.1 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันและไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่อยในระดับปานกลาง และพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนย่อย และการได้รับข่าวสารข้อมูล เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย ส่วนความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนย่อย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย

การที่ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนของอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ปรากฏตามผลวิจัย การแสดงความคิดเห็นของเพศหญิงที่มีจำนวนน้อยอาจคล้อยตามหรือมีความเห็นเป็นเช่นเดียวกันกับเพศชายที่เป็นสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมส่วนใหญ่ หรืออาจเป็นเพราะสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนมีการดำเนินการอะไรที่มีผลกระทบต่อผู้ถูกคุมประพฤติ กิจกรรม โครงการสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จะประสานความร่วมมือไปยังสมาชิกเครือข่ายก่อนทุกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันก่อนดำเนินงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2.2 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันและไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการ

มีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่อยในระดับปานกลาง และพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนย่อย และการได้รับข่าวสารข้อมูล เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย ส่วนความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนย่อย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย

การที่ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนของอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจะมีอายุ 51 ปีขึ้นไปซึ่งปรากฏตามผลวิจัย หรืออาจเป็นเพราะสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนมีการดำเนินการอะไรที่มีผลกระทบต่อผู้ถูกคุมประพฤติ กิจกรรม โครงการ สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จะประสานความร่วมมือไปยังสมาชิกเครือข่ายก่อนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันก่อนดำเนินงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เสมอภาค และเท่าเทียมกัน จึงทำให้การวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

2.3 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันและไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่อยในระดับปานกลาง และพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนย่อย และการได้รับข่าวสารข้อมูล เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย

การที่ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนของอำเภอเมืองร้อยเอ็ดและอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น / มัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งปรากฏตามผลวิจัย หรืออาจเป็นเพราะสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนมีการดำเนินการอะไรที่มีผลกระทบต่อผู้ถูกคุมประพฤติ กิจกรรม โครงการ สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด จะประสานความร่วมมือไปยังสมาชิกเครือข่ายก่อนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันก่อนดำเนินงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เสมอภาค และเท่าเทียมกัน จึงทำให้การวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

2.4 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่อยู่อำเภอแตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันและไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับ แสงนา ทองวิทยา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยจูงใจที่ส่งผลให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า อายุ การศึกษา ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ภูมิลำเนาที่อยู่อาศัย อาชีพ รายได้ การได้รับข่าวสารการพัฒนาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ สมบัติ คุณเจริญ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านสังคม ส่วนการเปรียบเทียบตัวแปรด้านต่างๆ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ภูมิสำเนา และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา

การที่ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่อาศัยอยู่อำเภอที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าสมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมชุมชนของอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ถึงแม้ว่าจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเท่าๆ กันทั้งสองอำเภอ แต่ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะเป็นเพศชาย และมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น / มัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งปรากฏตามผลวิจัย การแสดงความคิดเห็นจึงแสดงออกมาเป็นเช่นเดียวกันกับสมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมที่อาศัยอยู่อำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผน และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอำเภอที่แตกต่างกัน พบว่ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุควรมีการประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับทราบ ปัญหาและสาเหตุร่วมกับสมาชิกเครือข่ายยุทธธรรมชุมชน
2. ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ควรนำเอาข้อเสนอและรูปแบบวิธีการแก้ไขปัญหา ผู้กระทำผิดจากสมาชิกเครือข่ายในแต่ละชุมชนให้มาก เพราะสมาชิกเครือข่ายอยู่กับชุมชนจึงรู้ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่
3. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานควรเอาปัญหาที่สมาชิกเครือข่ายได้นำเสนอมาจัดทำเป็นนโยบายและแผนงานทั้งหมด
4. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายหรือแผนงาน ควรให้สมาชิกเครือข่ายเป็นผู้คัดเลือกกิจกรรมใดที่จะทำก่อนและหลัง
5. ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานควรให้สมาชิกเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกกิจกรรมตามนโยบายเพื่อจะได้ดูแล ผู้ถูกคุมประพฤติที่เป็นคนในชุมชนของตนเอง

6. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล
ควรมีการติดตามและประเมินผลทุกเดือนและต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย
ยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติ
จังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ในการ
ให้คำปรึกษา เสนอแนวคิด และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ
จนเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ จากคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมเกียรติ
เกียรติเจริญ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อาจารย์วิทยา เจริญศิริ และอาจารย์วัชรินทร์ สุทธิชัย
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิจิ
ศรีปัดดา ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยสอบวิทยานิพนธ์และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิการสอบ
วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

คุมประพฤติ, กรม. (2546). **ภารกิจกรมคุมประพฤติ**.

จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์. (2547). **การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วน
ตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา**. ภาคนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2526). **การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชน**. ในวารสารเศรษฐศาสตร์ปริทัศน์.
ม.ป.ท..

ชูเกียรติ เขียมศรี. (2542). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
ชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณี
เทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง**.

ดวงเดือน จุลกรานต์. (2548). **การมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานการป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
แขวงหิรัญบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร**. ภาคนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.

ประมาณ ตันติกุล. (2538). **กระบวนการมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมด้านการศึกษาและการพัฒนาชุมชนชนบท**.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปาลชนิด วรวงศ์. (2544). **การมีส่วนร่วมของสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบลหญิงในการพัฒนาท้องถิ่น :
ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี**.
ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ ศิลป-
ศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.

สมบัติ คุณเจริญ. (2546). **การมีส่วนร่วมของสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น :
ศึกษากรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา**. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒน-
บริหารศาสตร์.

แสงนภา ทองวิทยา. (2544). **การมีส่วนร่วมของสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น :
ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม**. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต คณะพัฒนาศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒน-
บริหารศาสตร์..

Yamane, Taro. (1973). **Statistics and Introductory
Analysis**. 2nd ed. New York : Harper & Row.

